

EUROPAUNDERSØKELSEN
(- Høst 1999 -)

Instruks: Skjemaet skal brukes overfor personer 15 år og eldre som du finner frem til etter egen instruks og startadresse. Husk å føre bortfallsskjema.

Innledning: Goddag, mitt navn er..... (VIS ID-KORT) fra ACNielsen Norge. Kan jeg få snakke med.....?

Vi holder for tiden på med den norske delen av en undersøkelse som gjøres i mange land i Europa - , om holdninger og meninger på forskjellige områder - og ville gjerne få stille deg noen spørsmål.

(HVIS IKKE PASSER NÅ, - AVTAL GJENBESØK.)

1. Er du norsk statsborger? **HVIS JA:** Står du oppført i MANNTALLET - under din nåværende adresse, en annen adresse, eller står du ikke i manntallet i det hele tatt?

JA, NORSK STATSBORGER OG STÅR I MANNTALLET UNDER NÅVÆRENDE ADRESSE 1

JA, NORSK STATSBORGER OG STÅR I MANNTALLET UNDER ANNEN ADRESSE 2

JA, MEN TVIL OM STÅR I MANNTALLET 3

JA, MEN STÅR IKKE I MANNTALLET 4

NEI, JEG ER IKKE NORSK STATSBORGER .....**AVBRYT INTERVJU**

LES OPP: La oss til å begynne med snakke om vitenskap og teknologi.

Sp 2. Jeg skal nå lese opp en del områder hvor ny teknologi stadig utvikles. Kan du for hvert område si meg om du tror det vil forbedre måten vi lever på i de neste 20 årene, eller om det ikke vil få noen virkning, eller om det vil gjøre tingene verre.

LES OPP EN FOR EN:	VIL FORBEDRE	INGEN VIRKNING	GJØRE TING VERRE	VET IKKE
Solenergi	1	2	3	4
Data- og informasjonsteknologi	1	2	3	4
Bioteknologi	1	2	3	4
Telekommunikasjon	1	2	3	4
Nye materialer	1	2	3	4
Romforskning	1	2	3	4
Internett	1	2	3	4
Atom energi	1	2	3	4

Sp 3a. Du har nettopp nevnt i hvilken grad du mener forskjellig ny teknologi vil endre måten vi lever på.

Kan du nå vennligst si meg hva du forbinder med eller tenker på når det er snakk om moderne bioteknologi i vid forstand, også inklusiv genteknologi?

NOTÈR SVARENE NEDENFOR SLIK DE BLIR GITT. ETTER HVERT SVAR MÅ DU PROBE:

Er det noe annet? Noe mer?

- 1.
- 2.
- 3.
- 4.
- 5.

Sp.3b: **LES OPP IGJEN DE SVAR SOM BLE GITT PÅ SP 3A, - OG SPØR FOR HVERT AV DEM:**

Ser du på dette som positivt eller negativt eller har du en nøytral holdning til det?

SVAR NUMMER FRA SP 3a:	Positivt	Negativt	Nøytral	Vet ikke
1	1	2	3	4
2	1	2	3	4
3	1	2	3	4
4	1	2	3	4
5	1	2	3	4

LES OPP: i fortsettelsen vil vi bruke uttrykket ”moderne bioteknologi” i vid forstand, - og tenker da også på genteknologi.

Sp 4: Jeg skal nå lese opp noen påstander. Kan du for hver av dem si meg om du mener det er riktig eller galt.

LES OPP EN FOR EN	RIKTIG	GALT	VET IKKE
1. Det finnes bakterier som lever av avløpsvann	1	2	3
2. Vanlige tomater inneholder ikke gener, men genetisk endrede tomater gjør det	1	2	3
3. Kloning av levende organismer gir nøyaktig identisk avkom	1	2	3
4. Ved å spise frukt som er genetisk endret, kan også et menneskes gener bli forandret	1	2	3
5. Det er farens gener som bestemmer om et barn blir jente eller gutt.	1	2	3
6. Gjær som brukes til brygging av øl består av levende organismer.	1	2	3
7. Det er mulig å finne ut i de få første månedene av et svangerskap om et barn har Down's syndrom, d.v.s. om det er mongoloid.	1	2	3
8. Dyr som er endret genetisk, er alltid større enn de vanlige.	1	2	3
9. Mer enn halvparten av de menneskelige gener er identiske med dem sjimpansene har	1	2	3
10. Det er umulig å overføre gener fra dyr til planter	1	2	3
11. Kriminell tilbøyelighet er hovedsakelig genetisk arvet	1	2	3
12. Musikalske evner er hovedsakelig tillært	1	2	3

Sp.5a. Så noen spørsmål om forskjellige anvendelsesmuligheter for moderne bio-teknologi.

VIS KORT 5

På dette kortet har vi ført opp noen av dem. Hvilke av disse bruksmulighetene for moderne bioteknologi har du hørt om. Har du, eller har du ikke, hørt om.....

LES OPP EN FOR EN:	HØRT OM	IKKE HØRT OM
1. Bruke moderne bioteknologi i produksjon av matvarer, f.eks. for å gi dem høyere protein-innhold, lengre holdbarhet eller endret smak.	1,	a
2. Overføre gener fra spesielle plantearter til nyttevekster som f.eks. grønnsaker for å gjøre dem mer motstandsdyktige mot insekts-skader	2,	a
3. Overføre gener fra mennesker til bakterier for å fremstille medisiner eller vaksiner, f.eks. for å fremstille insulin til diabetikere	3,	a
4. Klone celler eller vev fra mennesker for å erstatte en pasients syke eller ødelagte celler som ikke fungerer på riktig måte	4,	a
5. Klone dyr som f.eks. sau for å få melk som kan brukes i fremstillingen av medisiner og vaksiner	5,	a
6. Bruke genetiske tester for å oppdage sykdom som vi kan ha arvet fra våre foreldre, som f.eks. cystisk fibrose.	6,	a
7. Utvikle genmodifiserte bakterier for å rense opp utslipp eller lekkasjer av olje eller farlige kjemikalier.	7,	a

Sp 5b. **VIS KORT 5**

Vi vil gjerne stille deg noen flere spørsmål om de forskjellige anvendelsesområdene på dette kortet.

5b1a: Kan du først se på den første, - og si meg om du er helt enig, delvis enig, delvis uenig eller helt uenig i at det er nyttig for samfunnet å bruke moderne bio-teknologi i produksjonen av matvarer, - f.eks. for å gi dem høyere proteininnhold, lengre holdbarhet, endret smak.?

Helt <u>enig</u>	Delvis <u>enig</u>	Delvis <u>uenig</u>	Helt <u>uenig</u>	(Vet <u>ikke</u>)
1	2	3	4	5

5b1b: Og hvor enig eller uenig er du i at det er risikabelt for samfunnet å anvende denne muligheten?

Helt <u>enig</u>	Delvis <u>enig</u>	Delvis <u>uenig</u>	Helt <u>uenig</u>	(Vet <u>ikke</u>)
1	2	3	4	5

5b1c: Hvor enig eller uenig er du i at det er moralskt akseptabelt å gjøre dette?

Helt <u>enig</u>	Delvis <u>enig</u>	Delvis <u>uenig</u>	Helt <u>uenig</u>	(Vet <u>ikke</u>)
1	2	3	4	5

5b1d: Og hvor enig eller uenig er du i at det bør oppmuntres til å bruke denne muligheten?

Helt <u>enig</u>	Delvis <u>enig</u>	Delvis <u>uenig</u>	Helt <u>uenig</u>	(Vet <u>ikke</u>)
1	2	3	4	5

5b2a: Vennligst se på den andre bruksmuligheten på kortet. I hvilken grad er du enig eller uenig i at det er nyttig for samfunnet å overføre gener fra spesielle plante-arter til nyttevekster som f.eks. grønnsaker for å gjøre dem mer motstandsdyktige mot insektsskader?

Helt <u>enig</u>	Delvis <u>enig</u>	Delvis <u>uenig</u>	Helt <u>uenig</u>	(Vet <u>ikke</u>)
1	2	3	4	5

5b2b: Og hvor enig eller uenig er du i at det er risikabelt for samfunnet å anvende denne muligheten?

Helt <u>enig</u>	Delvis <u>enig</u>	Delvis <u>uenig</u>	Helt <u>uenig</u>	(Vet <u>ikke</u>)
1	2	3	4	5

5b2c: Hvor enig eller uenig er du i at det er moralskt akseptabelt å gjøre dette?

Helt <u>enig</u>	Delvis <u>enig</u>	Delvis <u>uenig</u>	Helt <u>uenig</u>	(Vet <u>ikke</u>)
1	2	3	4	5

5b2d: Og hvor enig eller uenig er du i at det bør oppmuntres til å bruke denne muligheten?

Helt <u>enig</u>	Delvis <u>enig</u>	Delvis <u>uenig</u>	Helt <u>uenig</u>	(Vet <u>ikke</u>)
1	2	3	4	5

5b3a: Se på den tredje bruksmulighet. I hvilken grad er du enig eller uenig i at det er nyttig for samfunnet å overføre gener fra mennesker til bakterier for å fremstille medisiner eller vaksiner, f.eks. for å lage insulin til diabetikere?

Helt <u>enig</u>	Delvis <u>enig</u>	Delvis <u>uenig</u>	Helt <u>uenig</u>	(Vet <u>ikke</u>)
1	2	3	4	5

5b3b: Og hvor enig eller uenig er du i at det er risikabelt for samfunnet å anvende denne muligheten?

Helt <u>enig</u>	Delvis <u>enig</u>	Delvis <u>uenig</u>	Helt <u>uenig</u>	(Vet <u>ikke</u>)
1	2	3	4	5

5b3c: Hvor enig eller uenig er du i at det er moralskt akseptabelt å gjøre dette?

Helt <u>enig</u>	Delvis <u>enig</u>	Delvis <u>uenig</u>	Helt <u>uenig</u>	(Vet <u>ikke</u>)
1	2	3	4	5

5b3d: Og hvor enig eller uenig er du i at det bør oppmuntres til å bruke denne muligheten?

Helt <u>enig</u>	Delvis <u>enig</u>	Delvis <u>uenig</u>	Helt <u>uenig</u>	(Vet <u>ikke</u>)
1	2	3	4	5

5b4a: Se på den fjerde av bruksmulighetene. I hvilken grad er du enig eller uenig i at det er nyttig for samfunnet å klone celler eller vev fra mennesker for å erstatte en pasients syke eller ødelagte celler som ikke fungerer på riktig måte?

Helt <u>enig</u>	Delvis <u>enig</u>	Delvis <u>uenig</u>	Helt <u>uenig</u>	(Vet <u>ikke</u>)
1	2	3	4	5

5b4b: Og hvor enig eller uenig er du i at det er risikabelt for samfunnet å anvende denne muligheten?

Helt <u>enig</u>	Delvis <u>enig</u>	Delvis <u>uenig</u>	Helt <u>uenig</u>	(Vet <u>ikke</u>)
1	2	3	4	5

5b4c: Hvor enig eller uenig er du i at det er moralskt akseptabelt å gjøre dette?

Helt <u>enig</u>	Delvis <u>enig</u>	Delvis <u>uenig</u>	Helt <u>uenig</u>	(Vet <u>ikke</u>)
1	2	3	4	5

5b4d: Og hvor enig eller uenig er du i at det bør oppmuntres til å bruke denne muligheten?

Helt <u>enig</u>	Delvis <u>enig</u>	Delvis <u>uenig</u>	Helt <u>uenig</u>	(Vet <u>ikke</u>)
1	2	3	4	5

5b5a: Se på den 5. bruksmulighet. I hvilken grad er du enig eller uenig i at det er nyttig for samfunnet å klone dyr som f.eks. sau for å få melk som kan brukes i fremstillingen av medisiner og vaksiner.

Helt <u>enig</u>	Delvis <u>enig</u>	Delvis <u>uenig</u>	Helt <u>uenig</u>	(Vet <u>ikke</u>)
1	2	3	4	5

5b5b. Og hvor enig eller uenig er du i at det er risikabelt for samfunnet å anvende denne muligheten?

Helt <u>enig</u>	Delvis <u>enig</u>	Delvis <u>uenig</u>	Helt <u>uenig</u>	(Vet <u>ikke</u>)
1	2	3	4	5

5b5c. Hvor enig eller uenig er du i at det er moralskt akseptabelt å gjøre dette?

Helt <u>enig</u>	Delvis <u>enig</u>	Delvis <u>uenig</u>	Helt <u>uenig</u>	(Vet <u>ikke</u>)
1	2	3	4	5

5b5d. Og hvor enig eller uenig er du i at det bør oppmuntres til å bruke denne muligheten?

Helt <u>enig</u>	Delvis <u>enig</u>	Delvis <u>uenig</u>	Helt <u>uenig</u>	(Vet <u>ikke</u>)
1	2	3	4	5

5b6a. Se på 6. bruksmulighet. I hvilken grad er du enig eller uenig i at det er nyttig for samfunnet å benytte genetiske tester for å oppdage sykdom som vi kan ha arvet fra våre foreldre, som f.eks. systisk fibrose?

Helt <u>enig</u>	Delvis <u>enig</u>	Delvis <u>uenig</u>	Helt <u>uenig</u>	(Vet <u>ikke</u>)
1	2	3	4	5

5b6b. Og hvor enig eller uenig er du i at det er risikabelt for samfunnet å anvende denne muligheten?

Helt <u>enig</u>	Delvis <u>enig</u>	Delvis <u>uenig</u>	Helt <u>uenig</u>	(Vet <u>ikke</u>)
1	2	3	4	5

5b6c. Hvor enig eller uenig er du i at det er moralskt akseptabelt å gjøre dette?

Helt <u>enig</u>	Delvis <u>enig</u>	Delvis <u>uenig</u>	Helt <u>uenig</u>	(Vet <u>ikke</u>)
1	2	3	4	5

5b6d. Og hvor enig eller uenig er du i at det bør oppmuntres til å bruke denne muligheten?

Helt <u>enig</u>	Delvis <u>enig</u>	Delvis <u>uenig</u>	Helt <u>uenig</u>	(Vet <u>ikke</u>)
1	2	3	4	5

5b7a

Se på 7. bruksmulighet. I hvilken grad er du enig eller uenig i at det er nyttig for samfunnet å utvikle genetisk modifiserte bakterier for å rense opp utslipp eller lekkasjer av olje eller farlige kjemikalier.

Helt <u>enig</u>	Delvis <u>enig</u>	Delvis <u>uenig</u>	Helt <u>uenig</u>	(Vet <u>ikke</u>)
1	2	3	4	5

5b7b. Og hvor enig eller uenig er du i at det er risikabelt for samfunnet å anvende denne muligheten?

Helt <u>enig</u>	Delvis <u>enig</u>	Delvis <u>uenig</u>	Helt <u>uenig</u>	(Vet <u>ikke</u>)
1	2	3	4	5

5b7c. Hvor enig eller uenig er du i at det er moralskt akseptabelt å gjøre dette?

Helt <u>enig</u>	Delvis <u>enig</u>	Delvis <u>uenig</u>	Helt <u>uenig</u>	(Vet <u>ikke</u>)
1	2	3	4	5

5b7d. Og hvor enig eller uenig er du i at det bør oppmuntres til å bruke denne muligheten?

Helt <u>enig</u>	Delvis <u>enig</u>	Delvis <u>uenig</u>	Helt <u>uenig</u>	(Vet <u>ikke</u>)
1	2	3	4	5

Sp 6 La oss snakke om kloning av dyr, for eksempel for å lage melk som kan brukes som medisin eller vaksine.

A Fra nå av skal jeg kalle dette kloning. Vennligst si meg om du er helt enig, ganske enig , hverken enig eller uenig, ganske uenig eller helt uenig i følgende utsagn. (**VIS KORT**)

LES TOPP, BUNN, TOPP ANNENHVER GANG	Helt enig	Ganske enig	Hverken eller	Ganske uenig	Helt uenig	Vet ikke
1) Kloning av dyr vil medføre fordeler for mange mennesker	1	2	3	4	5	6
2) Avgjørelsen om kloning av dyr er så kompleks at en offentlig debatt ville være å kaste bort tiden	1	2	3	4	5	6
3) Kloning av dyr truer naturens orden	1	2	3	4	5	6
4) Hvis flertallet av befolkningen var for kloning av dyr burde det bli tillatt	1	2	3	4	5	6
5) Kloning av dyr er ganske enkelt ikke nødvendig.	1	2	3	4	5	6
6) Risikoene ved kloning av dyr er akseptable	1	2	3	4	5	6
7) Uansett risiko ved kloning av dyr, kan man unngå dem hvis man virkelig vil	1	2	3	4	5	6
8) Selv om kloning av dyr har noen fordeler er det fundamentalt unaturlig	1	2	3	4	5	6
9) Hvis noe gikk galt med kloning av dyr ville det være en verdensomspennende katastrofe	1	2	3	4	5	6
10) Jeg frykter ideen om kloning av dyr	1	2	3	4	5	6
11) Kloning av dyr utgjør ingen trussel for kommende generasjoner	1	2	3	4	5	6
12) Av alle trusselene vi står ovenfor i dag er kloning av dyr en av de mindre	1	2	3	4	5	6
13) Selv om det betyr at vi mister noen av fordelene, bør kloning av dyr innføres mer gradvis	1	2	3	4	5	6

Sp. 7. For hvert av de følgende utsagn, vennligst si meg om du stort sett er enig eller stort sett uenig.

LES TOPP, BUNN, TOPP ANNENHVER GANG	Stort sett enig	Stort sett uenig	Vet ikke
1) Jeg ville ha kjøpt genmodifisert frukt hvis smaken var bedre	1	2	3
2) Jeg ville betale mere for mat som ikke er gen-modifisert	1	2	3
3) Jeg ville skrevet under på en kampanje mot bioteknologi	1	2	3
4) Jeg ville være forberedt til å delta i en offentlig diskusjon eller høring om bioteknologi	1	2	3
5) Jeg vil ta meg tid til å lese artikler eller se TV program om fordelar og ulemper med utviklingen innen bioteknologi	1	2	3
6) Jeg føler meg godt nok informert om bioteknologi	1	2	3
7) Jeg ville vært villig til å kjøpe matolje som inneholdt en liten del gen-modifisert soya	1	2	3
8) Hadde de klart å fjerne alle spor av genmodifikasjon i gen-modifisert sukkerrør, hadde jeg gladelig spist sukkeret	1	2	3
9) Jeg ville vært villig til å spise egg fra høner foret med gen-modifisert korn	1	2	3

Sp. 8. Nå skal jeg spørre deg om forskjellige mennesker og grupper som i ulike sammenhenger er involvert i bruken av moderne bioteknologi og genteknologi. Synes du de gjør en god jobb for samfunnet, eller at de ikke gjør en god jobb for samfunnet?

LES TOPP, BUNN, TOPP ANNENHVER GANG	Gjør en god jobb for samfunnet	Gjør ikke en god jobb for samfunnet	Vet ikke
1) Aviser og magasiner som skriver om bioteknologi	1	2	3
2) Industri som utvikler nye produkter med bioteknologi	1	2	3
3) Etiske utvalg som ser på de moralske aspektene ved bioteknologi	1	2	3
4) Forbruker organisasjoner som kontrollerer bioteknologiske produkter	1	2	3
5) Miljøorganisasjoner som aksjonerer mot bioteknologi	1	2	3
6) Regjeringen som regulerer bioteknologien	1	2	3
7) Butikkene som forsikrer oss om at maten er sikker	1	2	3
8) Produsentene som bestemmer hvilke typer planter de skal dyrke	1	2	3
9) Kirken som gir sine synspunkter om bioteknologi	1	2	3
10) Leger som holder øye med de helsemessige konsekvensene av bioteknologien	1	2	3

Sp. 9. Så vil jeg gjerne spørre deg om hvilke av følgende informasjonskilder, hvis noen, du stoler på at gir deg sannheten når det gjelder moderne bioteknologi.

- a) Vennligst velg den informasjonskilden du stoler mest på, hvis noen, fra listen . (**VIS KORT- KUN ETT SVAR**)
- b) Hvilke andre kilder, hvis noen, har du også tillit til at gir deg sannheten om moderne bioteknologi (**VIS SAMME KORT – FLERE SVAR MULIG**)

LES OPP	a) STOLER MEST PÅ	b) ANDRE KILDER
1. Forbruker organisasjoner	1	1,
2. Miljøvern organisasjoner	2	2,
3. Dyrevern organisasjoner	3	3,
4. Legestanden	4	4,
5. Landbruksorganisasjoner	5	5,
6. Religiøse organisasjoner	6	6,
7. Nasjonale myndigheter	7	7,
8. Internasjonale institusjoner (ikke bedrifter)	8	8,
9. En bestemt næring	9	9,
10. Universitetene	10	10,
11. Politiske partier	11	11,
12. TV og aviser	12	12,
Ingen av disse (SPONTANT)	13	13,
Vet ikke	14	14,

Sp 10. Har du noen gang, altså før i dag, snakket med noen om moderne bioteknologi?

(HVIS JA) Har det hendt ofte, av og til, eller bare en eller et par ganger?

Nei, aldri	1
Ja, ofte.....	2
Ja, av og til.....	3
Ja, en eller to ganger	4
Vet ikke	5

EB46.1 – Sp.17 - TREND

Sp 11. a) Hvilken, hvis noen, av følgende avisar/magasiner har du lest mest regelmessig i løpet av siste måneds tid? (**VIS KORT – KUN ETT SVAR**)

HVIS "INGEN" – KODE 10 i SP.11a:

b) Og hvis du skulle lese en av dem regelmessig, hvilken ville du foretrekke?

(VIS SAMME KORT- KUN ETT SVAR)

LES OPP	a) Lest mest regelmessig siste mnd.	b) Ville foretrekke
VG	1	1
AFTENPOSTEN MORGENUTGAVE	2	2
DAGBLADET	3	3
AFTENPOSTEN AFTENUTGAVE	4	4
BERGENS TIDENDE	5	5
ADRESSEAVISEN	6	6
STAVANGER AFTENBLAD	7	7
DAGENS NÆRINGSLIV	8	8
Andre	9	9
Ingen	10	10
Vet ikke	11	11

SPØR ALLE

Sp 12. a) Det er mye snakk om hva Norges mål bør være for de neste 10-15 årene. På dette kortet er det nevnt noen mål som forskjellige personer sier bør få for prioritet. Vil du vennligst si hvilket av dem du personlig mener vil være viktigst i det lange løp? (**VIS KORT- KUN ETT SVAR**)

Sp 12.b) Og hva er ditt andre valg? (**VIS SAMME KORT – KUN ETT SVAR**)

LES OPP	a) Viktigst	b) Nest viktigst
1) Opprettholde lov og orden i landet	1	1
2) Gi folket mer å si i viktige politiske beslutninger	2	2
3) Bekjempe prisstigningen	3	3
4) Beskytte ytringsfriheten	4	4
Vet ikke	5	5

LES OPP: La oss nå snakke om din livskvalitet.

Sp 13. Vennligst fortell om du er meget fornøyd, ganske fornøyd, ikke særlig fornøyd eller ikke fornøyd med hver av de følgende. (**VIS KORT MED SKALA**)

LES OPP	Meget fornøyd	Ganske fornøyd	Ikke særlig fornøyd	Ikke fornøyd	Vet ikke
1. Livet ditt i sin alminnelighet	1	2	3	4	5
2. Din helse	1	2	3	4	5
3. Det norske helsesystemet	1	2	3	4	5
4. Ditt familieliv	1	2	3	4	5
5. Ditt sosiale liv	1	2	3	4	5
6. Din personlige sikkerhet	1	2	3	4	5
7. Din økonomiske situasjon	1	2	3	4	5
8. Din situasjon på arbeidsmarkedet	1	2	3	4	5
9. Hjemmet ditt	1	2	3	4	5
10. Området du bor i/ditt nabolag	1	2	3	4	5

Sp 14.a) Hvordan er disse forholdene nå sammenlignet med for 2 år siden? Er du mer fornøyd nå, mindre fornøyd eller om det er ingen forskjell, - når det gjelder .....? (**VIS KORT MED SKALA**)

Sp 14.b) Og hvordan vil det være om to år? Tror du at du vil være mer fornøyd enn nå, mindre fornøyd eller om det ikke vil bli noen forskjell , - når det gjelder.....? (**VIS SAMME KORT**)

LES OPP	Sp. 14a				Sp. 14b			
	Mer fornøyd	Mindre fornøyd	Ingen forand ring	Vet ikke	Mer fornøyd	Mindre fornøyd	Ingen forand ring	Vet ikke
1. Livet ditt i sin alminnelighet	1	2	3	4	1	2	3	4
2. Din helse	1	2	3	4	1	2	3	4
3. Det norske helsesystemet	1	2	3	4	1	2	3	4
4. Ditt familieliv	1	2	3	4	1	2	3	4
5. Ditt sosiale liv	1	2	3	4	1	2	3	4
6. Din personlige sikkerhet	1	2	3	4	1	2	3	4
7. Din økonomiske situasjon	1	2	3	4	1	2	3	4
8. Din situasjon på arbeidsmarkedet	1	2	3	4	1	2	3	4
9. Hjemmet ditt	1	2	3	4	1	2	3	4
10. Området du bor i/ditt nabolag	1	2	3	4	1	2	3	4

Sp 15. Hvilke tre av disse faktorene mener du bidrar mest til din nåværende livskvalitet?

(VIS KORT- LES OPP- TRE SVAR MAKSIMUM)

Har god helse	1,
Har lite stress og bekymringer.....	2,
Har inntekt som er tilstrekkelig for mitt behov	3,
Har et fint hjem.....	4,
Har et tilfredsstillende nærmiljø.....	5,
Har en tilfredsstillende jobb	6,
Har familiemedlemmer som er der når jeg trenger dem.....	7,
Har venner som er der når jeg trenger dem	8,
Har tilgang til gode transporttilbud	9,
Har tilgang til gode utdannings- eller opplæringsmuligheter.....	10,
Har god tilgang til helsetjenester.....	11,
Bor i et trygt område.....	12,
Har nok fritid til meg selv og familien	13,
Har tilgang til ny informasjonsteknologi.....	14,
Har tilgang til sosiale og kulturelle aktiviteter	15,
Ingen av disse (SPONTANT).....	16,
Vet ikke	17,

Sp 16. Og, hvilke tre av disse faktorene ville forbedre din nåværende livskvalitet?

(VIS KORT- LES OPP- TRE SVAR MAKSIMUM)

Ha bedre helse	1,
Ha mindre stress og bekymringer.....	2,
Ha en høyere inntekt.....	3,
Bedre boligforhold.....	4,
Bedre nærmiljø	5,
Få en jobb eller en bedre jobb	6,
Mer støtte fra min familie.....	7,
Mer støtte fra mine venner	8,
Bedre transporttilbud	9,
Bedre tilgang til utdannings- eller opplæringsmuligheter.....	10,
Bedre tilgang til helsetjenester	11,
Bo i et tryggere område	12,
Mer fritid til meg selv og familien	13,
Bedre tilgang til ny informasjonsteknologi	14,
Bedre tilgang til sosiale og kulturelle aktiviteter	15,
Ingen av disse (SPONTANT).....	16,
Vet ikke	17,

Sp 17. a) Hvis du skulle komme deg til hvert av de følgende stedene fra hjemmet ditt, - og på den måten som ville være mest naturlig for deg, - hvor lang tid ville det ta?

(VIS KORT MED SKALA – KUN ETT SVAR)

Sp 17. b) Hvilket eller hvilke av disse stedene kan du eventuelt gå til, uten altfor mye besvær?

(VIS KORT – FLERE SVAR MULIG)

LES OPP	Sp. 17 a				Sp.17 b
	Mindre en 20 min.	20-59 min.	En time eller mindre	Vet ikke	
1. Stedet hvor du jobber eller studerer	1	2	3	4	1,
2. Din lege eller helsesenter	1	2	3	4	2,
3. Nærmeste sykehus	1	2	3	4	3,
4. Nærmeste butikk/supermarked	1	2	3	4	4,
5. Nærmeste stedet du kan skaffe kontanter: minibank, bank, postkontor	1	2	3	4	5,
6. Nærmeste stoppested for offentlig kommunikasjonsmiddel	1	2	3	4	6,
7. Nærmeste barnehage	1	2	3	4	7,
8. Nærmeste barneskole	1	2	3	4	8,
9. Nærmeste politistasjon	1	2	3	4	9,
10. Nærmeste kino	1	2	3	4	10,

Sp 18. Hvilket av følgende synes du best beskriver din nåværende levestandard?

(VIS KORT – LES OPP – KUN ETT SVAR)

Rik	1
Meget velholden	2
Velholden	3
Middels	4
Har bare så jeg klarer meg	5
Fattig	6
Meget fattig	7
(Vet ikke)	8

Sp 19. Har du for tiden mulighet til å spare eller investere deler av din månedlige inntekt?

Ja.....	1
Nei	2
Vet ikke	3
Vil ikke svare	4

Sp 20. a) Når du tenker på å forbedre din levestandard, vennligst fortell hvilken av følgende som passer for deg?

(VIS KORT – LES OPP – KUN ETT SVAR)

Jeg er allerede i ferd med å forbedre min levestandard.....	1	Gå til Sp. 20b
Jeg planlegger å forbedre min levestandard	2	Gå til Sp. 20c
Jeg kan ikke forbedre min levestandard	3	Gå til Sp.21
Det er ingen prioritet for meg å forbedre min levestandard	4	Gå til Sp.21
Jeg har ikke behov for å forbedre min levestandard.....	5	Gå til Sp.21
Vet ikke	6	Gå til Sp.21

Sp 20. b) **(HVIS ”ER ALLEREDE i FERD” KODE 1 PÅ Sp.20 a)**

Hvilke av følgende gjør du for å forbedre din nåværende levestandard?

(VIS KORT – LES OPP – FLERE SVAR MULIG)

Har ikke arbeid, men har akkurat blitt ansatt/ Har ikke arbeid, men ser etter	1,
Har akkurat fått en bedre jobb/ Ser etter bedre jobber.....	2,
Har akkurat flyttet til et annet område/Skal flytte til et annet område	3,
Har akkurat begynt på skole/universitet igjen/ Skal begynne på skole/universitet igjen	4,
Er under videreutdanning/ Skal begynne med videreutdanning	5,
Skal bli selvstendig næringsdrivende/ Forbereder meg på å bli selvstendig næringsdrivende	6,
Gjør andre ting/Skal gjøre andre ting (SPONTANT)	7,
Vet ikke	8,

Sp 20 c) **(HVIS”PLANLEgger ” KODE 2 PÅ Sp.20 a)**

Hvilke av de følgende tror du ville forbedre din nåværende levestandard?

(VIS KORT – LES OPP – FLERE SVAR MULIG)

Har ikke arbeid og jeg burde finne meg noe	1,
Jeg kunne finne meg en bedre jobb	2,
Jeg kunne flytte til et annet område.....	3,
Jeg kunne begynne på skole/universitet igjen	4,
Jeg kunne videreutdanne meg	5,
Jeg kunne bli selvstendig næringsdrivende	6,
Jeg kunne gjøre noe annet (SPONTANT).....	7,
Vet ikke	8,

Sp 21. **TIL ALLE** :Nå skal vi snakke om din livsstil.

LES OPP	Ja	Nei	Vet ikke
1. Anser du din livsstil for å være sunn?	1	2	3
2. Har du et sunt, velbalansert kosthold?	1	2	3
3. Trener du minst to ganger i uken?	1	2	3
4. Drikker du alkohol regelmessig?	1	2	3
5. Røyker du?	1	2	3
6. Føler du deg vanligvis stresset	1	2	3

Sp 22. I løpet av de siste 12 månedene, har du eller har du ikke....?

LES OPP	Har	Har ikke	Vet ikke
1. Konsultert familiedoktor eller allmennpraktiserende lege	1	2	3
2. Konsultert tannlege	1	2	3
3. Konsultert andre medisinske spesialister	1	2	3
4. Vært pasient ved et sykehus eller klinikks for et døgn eller mer	1	2	3

Sp 23. Har du noen langvarig sykdom eller funksjonshemming som setter grenser for din aktivitet på noen måte? Med langvarig mener vi noe som har plaget deg over en lengre tidsperiode eller noe som vil komme til å påvirke deg over en lengre periode.

Ja	1
Nei	2
Vet ikke	3

Sp 24. a) Nå skal vi snakke om din fritid. Vennligst fortell hvilke tre av de følgende aktiviteter du bruker mest fritid på? **(VIS KORTET – TRE SVAR MAXIMUM)**

Sp 24. b) Hvis du hadde 4-5 timer ekstra hver uke, hvilken aktivitet ville du velge og bruke mer tid på?
(VIS SAMME KORT – KUN ETT SVAR)

LES OPP	a) Fritids-aktiviteter	b) Aktivitet hvis mer tid
1. Familie aktiviteter	1,	1
2. Sport og fysiske aktiviteter	2,	2
3. Sosiale aktiviteter (som å besøke venner)	3,	3
4. Kulturelle aktiviteter	4,	4
5. Utdanning	5,	5
6. Veldedige aktiviteter	6,	6
7. Politiske aktiviteter	7,	7
8. Religiøse aktiviteter	8,	8
9. Slappe av	9,	9
10. Arbeidsrelaterte aktiviteter	10,	10
11. Husarbeid	11,	11
Andre ting (SPONTANT)	12,	12
Vet ikke	13,	13

Sp 25. **(HVIS KODE 1 TIL 11 i Sp.24b STILL Sp.25)**

Hvem ville du helst foretrekke og dele denne aktiviteten med?

(VIS KORT – KUN ETT SVAR)

Med samboer/ektefelle	1
Med slektninger	2
Med venner	3
Innen organisasjoner/klubber	4
Med andre (SPONTANT)	5
Med ingen/alene (SPONTANT).....	6
Vet ikke	7

SPØR ALLE

Sp 26. Så noen spørsmål om fattige eller sosialt tilsladesatte personer. Har du i løpet av de siste 12 månedene gjort noe av det følgende minst en gang pr måned, - eller sjeldnere , - eller ikke i det hele tatt.....

LES OPP	Minst en gang i mnd.	Ja, men sjeldnere	Nei, har ikke	Vet ikke
1. Gitt penger eller ting til fattige eller sosialt tilsladesatte personer	1	2	3	4
2. Gitt litt av din tid for å hjelpe fattige eller sosialt tilsladesatte	1	2	3	4

Sp 27. a) Hva mener du, hvilke av de følgende er de som best hjelper de fattige og de sosialt tilsladesatte, slik det er i Norge i dag? **(VIS KORT- TRE SVAR MAXIMUM)**

Sp 27. b) Og hvilke av de følgende burde stå for mesteparten av hjelpen?

(VIS SAMME KORT – TRE SVAR MAXIMUM)

LES OPP	a) Som det er i dag	b) Burde stå for mesteparten
1. Boligmyndigheter	1,	1,
2. Arbeidsmyndigheter	2,	2,
3. Sosialmyndigheter	3,	3,
4. Religiøse institusjoner	4,	4,
5. Veldedige og frivillige organisasjoner	5,	5,
6. Næringslivet, private selskaper	6,	6,
7. Fagforeninger	7,	7,
8. Den nære familien	8,	8,
10. De fattige og sosialt tilsladesatte selv	10,	10,
11. Andre (SPONTANT)	11,	11,
12. Vet ikke	12,	12,

Sp 28. Vennligst fortell i hvilken grad du er enig eller uenig i følgende utsagn.

(VIS KORT MED TABELL)

LES OPP	Helt enig	Ganske enig	Hverken eller	Ganske uenig	Helt uenig	Vet ikke
1. I det norske samfunn blir de rike rikere, de fattige fattigere	1	2	3	4	5	6
2. Myndighetene burde bruke mer penger på velferdsstaten	1	2	3	4	5	6
3. Lønnsforskjellene i Norge er for store	1	2	3	4	5	6
4. Myndighetene må garantere at alle får like muligheter (f.eks. til utdanning og helse)	1	2	3	4	5	6
5. Det er ikke nok offentlig støtte til de fattige og sosialt tilsladesatte	1	2	3	4	5	6
6. Det er myndighetenes ansvar og minske lønnsforskjellene mellom de med høye og de med lave inntekter	1	2	3	4	5	6
7. Store lønnsforskjeller er ikke bra for det norske samfunn	1	2	3	4	5	6

LES OPP: La oss nå snakke om ny informasjonsteknologi som Internett, PC'er og mobiltelefoner.

Sp 29. Hvilken effekt tror du disse nye teknologiene vil ha på din livskvalitet, tror du de vil komme til og bli.....

(VIS KORT – LES OPP – KUN ETT SVAR)

...veldig positiv	1
...ganske positiv	2
...ganske negativ	3
...veldig negativ	4
Ingen effekt (SPONTANT)	5
Vet ikke	6

Sp 30. Mener du at de lokale/nasjonale myndigheter burde bruke mer penger på å sikre at alle har tilgang til den nye teknologien, eller ikke?

Ja.....	1
Nei	2
Vet ikke	3

Sp 31. Har du, - i løpet av de siste to årene -, deltatt i opplæringssaktiviteter relatert til disse nye teknologiene?

(HVIS JA) Var dette relatert til profesjonell eller personlig utvikling?

Nei	1 Gå til Sp. 32
Ja, profesjonell utvikling	2 Gå til Sp. 33
Ja, personlig utvikling	3 Gå til Sp. 33
Ja, begge (SPONTANT).....	4 Gå til Sp. 33
Vet ikke	5 Gå til Sp. 33

Sp 32. **(HVIS "NEI" KODE 1 i Sp.31)**

Hvorfor ikke? **(VIS KORT – LES OPP – FLERE SVAR MULIG)**

Jeg er ikke interessert	1,
Jeg har ikke hatt tid	2,
Jeg har ikke blitt gitt muligheten.....	3,
Jeg har ikke hatt råd.....	4,
Andre svar (SPONTANT).....	5,
Vet ikke	6,

SPØR ALLE

Sp 33. Og, i løpet av de siste to årene, har du deltatt i andre opplærings aktiviteter?

(HVIS JA) Var dette relatert til profesjonell eller personlig utvikling?

Nei	1 Gå til Sp. 34
Ja, profesjonell utvikling	2 Gå til Sp. 42
Ja, personlig utvikling	3 Gå til Sp. 42
Ja, begge (SPONTANT).....	4 Gå til Sp. 42
Vet ikke	5 Gå til Sp. 42

Sp 34. **(HVIS "NEI" KODE 1 i Sp.33)**

Hvorfor ikke? **(VIS KORT – LES OPP – FLERE SVAR MULIG)**

Jeg er ikke interessert.....	1,
Jeg har ikke hatt tid.....	2,
Jeg har ikke blitt gitt muligheten ..	3,
Jeg har ikke hatt råd.....	4,
Andre svar (SPONTANT)	5,
Vet ikke.....	6,

SP 35-41 ER IKKE MED I NORGE

TIL ALLE , LES OPP:Nå over til noe annet, - dine rettigheter som forbruker.

Sp 42. Føler du deg meget godt, ganske godt, ikke særlig godt, eller ikke informert i det hele tatt om dine rettigheter som forbruker?

Meget godt informert	1
Ganske godt informert	2
Ikke særlig godt informert	3
Ikke informert i det hele tatt	4
Vet ikke.....	5

Sp 43. Generelt sett, hvordan ville du foretrekke å bli informert om dine rettigheter som forbruker?

(VIS KORT – LES OPP – FLERE SVAR MULIG)

I en liten folder som gir en rask forklaring.....	1,
I ett mer detaljert hefte	2,
I en bok som gir en komplett beskrivelse.....	3,
En videofilm	4,
På Internett	5,
En CD-ROM.....	6,
En dataterminal hvor du kan konsultere databanker.....	7,
På TV	8,
I radio	9,
I dagspressen	10,
I ukeblad og magasiner.....	11,
På skolen, universitetet osv.	12,
Gjennom forbrukerorganisasjoner/ informasjonssentre for forbrukere	13,
Ønsker ikke informasjon om mine rettigheter som forbruker (SPONTANT)	14,
Ingen av disse (SPONTANT	15,
Vet ikke (SPONTANT).....	16,

Sp 44. Har du noen gang klaget på et produkt eller
en tjeneste som du kjøpte?

(HVIS JA) Vil du si at dette skjer mycket ofte, ganske ofte, ikke særlig ofte eller sjeldent?	
Nei, aldri	1
Ja, meget ofte	2
Ja, ganske ofte	3
Ja, men ikke særlig ofte	4
Ja, men svært sjeldent	5
Vet ikke	6

Sp 45. Hvis du måtte klage på et produkt eller en
tjeneste, hvordan kontaktet du/ville du kontakte den
som solgte deg produktet eller tjenesten? **(VIS
KORT – LES OPP – FLERE SVAR)**

Personlig til selgeren/detaljisten (butikken)/tjenesteyteren	1,
Via telefonen	2,
Via brev	3,
Via e-mail	4,
På andre måter (SPONTANT).....	5,
Kommer an på produktet/tjenesten (SPONTANT).....	6,
Vet ikke	7,

Sp 46. **(HVIS "VIA BREV" KODE 3 i Sp. 45)**

**Hvis du klager via brev, vil du.....? (VIS
KORT – LES OPP – FLERE SVAR
MULIG)**

Skrive brevet selv	1,
Be om hjelp av en venn eller et familiemedlem	2,
Be om hjelp av en forbrukerorganisasjon	3,
Be om hjelp av en advokat.....	4,
Be noen andre om hjelp (SPONTANT).....	5,
Vet ikke.....	6,

SPØR ALLE

Sp 47. Har du noen gang hørt om instanser som reklamasjonsnemnder, ombudsmenn, forbrukerråd etc. som håndterer forbrukertvister?	
Ja	1 Gå til Sp.48
Nei.....	2 Gå til Sp.50
Vet ikke.....	3 Gå til Sp.50

Sp 48. **(HVIS "JA" KODE 1 i Sp.47)**

Ville du vært villig til å bringe din klage fram
for en slik instans hvis du skulle klage på et
produkt eller en tjeneste? Hvilke av det
følgende ville være aktuelt for deg?

(VIS KORT – LES OPP – KUN ETT SVAR)

Nei, ikke villig	1
Ja, på den betingelse at du kan avvise utfallet .	2
Ja, under alle omstendigheter	3
Vet ikke.....	4

Sp 49. Har du noen motforestillinger til disse
instansene?

**(HVIS JA) Hvilke av disse (VIS KORT –
LES OPP – FLERE SVAR MULIG)**

Nei, ingen motforestillinger.....	1,
Ja, de er ikke kompetente.....	2,
Ja, de er ikke upartiske.....	3,
Ja, jeg vet ikke hvordan de fungerer.....	4,
Ja, at jeg ikke får sagt hva jeg mener.....	5,
Ja, at forselgerene/tjenesteyteren ikke aksepterer instansens beslutninger.....	6,
Ja, at disse instansene ikke respekterer loven..	7,
Ja, at jeg mister min rett til å gå til rettsak	8,
Ja, kostnadene ved den juridiske prosedyren...9,	
Vet ikke.....	10,

SPØR ALLE

Sp 50. I løpet av de siste 5 årene, etter å ha kjøpt et produkt eller en tjeneste, har du hatt noen problemer som ikke ble løst i minnelighet av forhandler/forselger ?

Ja, ble ikke løst i minnelighet.....1 Gå til Sp.51

Nei, ble løst i minnelighet /

Nei, ikke hatt noen problem .....2 Gå til Sp.53

Vet ikke .....3 Gå til Sp.53

Sp 51. (**HVIS "JA" KODE 1 i Sp.50**)

Hva slags produkt eller tjeneste var involvert?

(**VIS KORT – LES OPP – FLERE SVAR MULIG**)

Matvareprodukter	1,
Bil	2,
Forsikring	3,
Lån	4,
Andre bank tjenester.....	5,
Hvitevarer (f.eks komfyre/kjøleskap/fryser etc.)	6,
TV/Video/Lydanlegg.....	7,
Datamaskiner.....	8,
Klær	9,
Kjøp av eiendom.....	10,
Oppussing/bygg av bolig.....	11,
Fritids/reisetjenester	12,
Advokat/lege/arkitekttjenester osv.....	13,
Post-kurertjenester	14,
Flyreiser.....	15,
Togreiser.....	16,
Andre reiseformer.....	17,
Vann, gass og elektrisitet.....	18,
Teletjenester	19,
Andre produkter/tjenester (SPONTANT)	20,
Vet ikke	21,

Sp 52. Hva foretok du deg da det ikke var mulig å finne en minnelig ordning på problemene med forhandleren/tjenesteyteren?

(**VIS KORT – LES OPP – FLERE SVAR MULIG**)

Foretok meg ingenting 1,

Gikk til advokat som bragte saken

videre til retten 2,

Gikk selv til retten med saken 3,

Brakte saken til mekling, f.eks. en

rekidasjonsnemnd 4,

Søkte råd hos Forbrukerrådet

og gikk rettens vei.....5,

Søkte råd hos Forbrukerrådet

og gikk til megling.....6,

Søkte råd hos advokat/Forbrukerrådet,

men gikk ikke videre 7,

Andre (SPONTANT).....8,

Vet ikke.....9,

SPØR ALLE

Sp 53. Hvis du har hatt problemer med varer eller tjenester du har kjøpt, og det er ikke blitt noen minnelig ordning, hva vil minimumssummen være for at du skulle bringe dette for retten?

(**VIS KORT – LES OPP – KUN ETT SVAR**)

Mindre en 750 Kr.....1 ....Gå til Sp.55

750 Kr .....

2 ....Gå til Sp.54

1500 Kr .....

3 ..Gå til Sp.54

3750 Kr .....

4 ....Gå til Sp.54

7500 Kr .....

5 ....Gå til Sp.54

Vil aldri gå til retten uansett

beløp (SPONTANT) .....

6 ....Gå til Sp.55

Vet ikke.....7 ....Gå til Sp.55

Sp 54. (**HVIS KODE 2 TIL 5 i Sp.53**)

Hvorfor ville du ikke gå til retten for et mindre beløp, er det fordi.....?

(**VIS KORT – LES OPP – FLERE SVAR MULIG**)

..det er for dyrt i forhold til det varen/tjenesten var

verdt .....

1,

..rettsprosessen tar for lang tid .....

2,

..rettsprosessen er for komplisert .....

3,

..vet ikke hvem jeg skal snakke med .....

4,

..ville vært bortkastet/ville ikke vinne .....

5,

Andre grunner (SPONTANT) .....

6,

Vet ikke.....7,

SPØR ALLE

Sp 55. Har du en forsikring som ville dekke rettsomkostningene ved en tvist om varer eller tjenester?

Ja.....	1
Nei	2
Vet ikke	3

Sp 56. Ville du vært mer villig til å forsvare dine rettigheter i retten hvis du sto sammen med andre forbrukere som hadde den samme klagen?

(HVIS JA) Helt sikkert eller muligens?

(HVIS NEI) Helt sikkert eller ganske sikkert ikke?

Ja, helt sikkert.....	1
Ja, ganske sikkert.....	2
Nei, ganske sikkert ikke	3
Nei, helt sikkert ikke	4
Vet ikke	5

Sp 57. Hvilken av følgende ville få deg til å forsvare dine rettigheter i retten sammen med andre forbrukere?

(VIS KORT – LES OPP - KUN ETT SVAR)

Betale min del av rettskostnadene kun hvis avgjørelsen gikk i min favør	1
Ikke være bundet av rettens avgjørelse, selv om jeg var part i saken	2
Ha fordel av en gunstig avgjørelse, selv om jeg ikke var part i saken	3
Være personlig og individuelt informert om sakens utvikling	4
Jeg ville ikke gå til retten sammen med andre forbrukere (SPONTANT)	5
Vet ikke	6

Sp 58. Hvem ville du ha stolt mest på hvis man skulle forsvare flere forbrukeres rettigheter i retten?
(VIS KORT – LES OPP – KUN ETT SVAR)

Deg selv	1
En forbruker som skulle representer alle de med den samme klagen	2
En forbrukerorganisasjon	3
En advokat/advokater	4
En offentlig tjeneste	5
Annet (SPONTANT)	6
Ingen (SPONTANT)	7
Vet ikke	8

Sp 59. Hvis noen som representerte flere forbrukere som klaget på den samme tingen gikk til retten, hva ville du foretrekke?

(VIS KORT – LES OPP – KUN ETT SVAR)

At saken ble offentliggjort slik at du kunne delta i saken fra starten av.....	1
At saken ble offentliggjort og at du kunne delta i saken senere, når som helst.....	2
Automatisk bli regnet som en av forbrukerne som blir representert i saken, ... unntatt hvis du uttrykker at du ikke ønsker å være det	3
Jeg foretrekker å forsvare meg selv/ bli forsvar for meg selv.....	4
Vet ikke.....	5

SPØR ALLE

Sp 60. I hvilken grad har du tillit til rettsapparatet når det gjelder å avgjøre forbrukertvister effektivt? Vil du si du ....?

(VIS KORT – LES OPP – KUN ETT SVAR)

..har meget stor tillit.....	1
..har ganske stor tillit	2
..har ikke stor tillit.....	3
..har ikke tillit.....	4
Vet ikke.....	5

Sp 61. Hvordan mener du det nåværende rettssystemet/rettens arbeid kan forbedres? Ved å sikre.....

**(VIS KORT- LES OPP – FLERE SVAR
MULIG)**

...mer uavhengige dommere.....	1,
...raskere domfelleser.....	2,
...enklares prosedyrer	3,
...mer oversiktlige kostnader.....	4,
...lavere kostnader	5,
...alle kostnader dekkes hvis jeg vinner	6,
...mer omfattende rettshjelp	7,
...mer informasjon om den enkeltes rettigheter	8,
Andre ting (SPONTANT).....	9,
Vet ikke.....	10,

Sp 62. Hvem tror du best kan beskytte dine rettigheter som forbruker?

(VIS KORT – LES OPP – KUN ETT SVAR)

En forbrukerrett/rettssystemet	1
En meglingsinstans.....	2
En instans bestående av både forbrukere og forhandlere/tjenesteytere	3
En instans bestående av forhandler/tjenesteyterorganisasjoner	4
En instans bestående av forbruker-organisasjoner.....	5
Nasjonale forbrukerorganisasjoner som Forbrukerrådet	6
En offentlig europeisk organisasjon ansvarlig for å ivareta forbrukernes interesser .	7
Andre (SPONTANT).....	8
Vet ikke	9

Sp 63. Hvis du har hatt problemer med varer eller tjenester du har kjøpt i utlandet, og det er ikke blitt noen minnelig ordning, hva vil minimumssummen være for at du skulle bringe dette for retten?

(VIS KORT – LES OPP – KUN ETT SVAR)

Mindre en 750 Kr	1
750 Kr.....	2
1500 Kr.....	3
3750 Kr.....	4
7500 Kr.....	5
Vil aldri gå til retten uansett beløp (SPONTANT).....	6
Ville ikke ha kjøpt en vare eller tjeneste i utlandet (SPONTANT)	7
Vet ikke	8

Sp 64. Har du noen gang hatt grunn til å klage på et produkt eller en tjeneste du har kjøpt i utlandet?

Ja.....	1	Gå til Sp.65
Nei	2	Gå til Sp.67
Har aldri kjøpt noe i utlandet (SPONTANT).....	3	Gå til Sp.67
Vet ikke	4	Gå til Sp.67

(HVIS "JA" KODE 1 i Sp.64)

Sp 65. Da du klaget/hvis du skulle klage på et produkt eller en tjeneste kjøpt i utlandet, klaget du/ville du klage til selgeren/detaljisten (butikken)/tjenesteyteren?

(VIS KORT – LES OPP – FLERE SVAR MULIG)

Nei, foretok ingen ting	1,
Ja, personlig til selgeren/detaljisten (butikken)/tjenesteyteren	2 ,
Ja, til via telefonen.....	3,
Ja, via brev	4,
Ja, via e-mail	5,
Ja, til en norsk forbrukerorganisasjon.....	6,
Ja, til en forbrukerorganisasjon i landet hvor varen ble kjøpt	7,
Ja, til en advokat	8,
Ja, til en norsk meglingsinstans	9,
Ja, til en meglingsinstans i landet hvor varen ble kjøpt	10,
Ja, til det norske rettsvesenet	11 ,
Ja, til rettsvesenet i landet hvor varen ble kjøpt	12 ,
Ja, til noen andre (SPONTANT)	13 ,
Vet ikke.....	14 ,

Sp 66. (HVIS "JA" KODE 2 til 13 i Sp.65)

Ble du meget fornøyd, ganske fornøyd, ikke særlig fornøyd eller absolutt ikke fornøyd med resultatet?

Meget fornøyd	1
Ganske fornøyd.....	2
Ikke særlig fornøyd.....	3
Absolutt ikke fornøyd	4
Vet ikke.....	5

SPØR ALLE

Sp 67. Hvem er etter din mening best skikket til å avgjøre forbrukertvister om varer og tjenester kjøpt i utlandet? **(VIS KORT – LES OPP – KUN ETT SVAR)**

Rettsvesenet i hvert enkelt land	1
Et spesielt rettssystem for nettopp slike tilfeller	2
Megler instanser i hvert enkelt land	3
Spesielle meglerinstanser for disse tilfellene... <td>4</td>	4
Nasjonale forbrukerorganisasjoner som Forbrukerrådet	5
En offentlig europeisk organisasjon ansvarlig for å ivareta forbrukernes interesser	6
Andre organisasjoner (SPONTANT)	7
Vet ikke.....	8

Sp 68. Når du er sammen med venner, diskuterer dere da politiske saker ofte, en gang iblant eller aldri?

Ofte 1
 En gang iblant 2
 Aldri 3
 (Vet ikke) 4

Sp 69. Når du personlig har en mening som du holder sterkt på, prøver du da noengang å overtale dine venner, bekjente eller arbeidskamerater - til å dele dine synspunkter?
 Skjer dette..... **LES OPP**

Ofte 1
 En gang iblant 2
 Aldri 3
 (Vet ikke) 4

Sp 70. VIS KORT

- a) Vil du si at du stort sett er meget fornøyd, nokså fornøyd ikke særlig fornøyd eller overhodet ikke fornøyd med den måten demokratiet fungerer på her i landet? Er du..... **LES OPP**
 b) Og hva med den måten demokratiet fungerer på innad i EU? Er du..... **LES OPP**

	MEGET FORNØYD	NOKSÅ FOR- NØYD	IKKE SÆRLIG FORNØYD	OVER HODET IKKE- FORNØYD	VET IKKE
a) i Norge	1	2	3	4	5
b) Innad i EU	1	2	3	4	5

Sp 71. VIS KORT

Omtrent hvor ofte.....

a) ser du på nyhetene på TV?

AVMERK UT FOR a) NEDENFOR

b) leser du nyhetene i dagsaviser?

AVMERK UT FOR b) NEDENFOR

c) hører du på nyhetene på radio?

AVMERK UT FOR c) NEDENFOR

	HVER DAG	FLERE GGR I UKEN	1-2 GGR. I UKEN	SJELD- NERE	ALDRI	TVIL/ VET IKKE
a) Nyheter på TV	1	2	3	4	5	6
b) Nyheter i dagsaviser	1	2	3	4	5	6
c) Nyheter på radio	1	2	3	4	5	6

Så har vi noen spørsmål om Norge og EU.

Sp 72. Norge har som kjent sammen med de øvrige EFTA-land inngått den såkalte EØS avtalen med EU.

Mener du at denne EØS-avtalen stort sett har vært positiv eller negativ for Norge?

Positiv	1
Negativ	2
Både og	3
(vet ikke)	4

Sp 73. Tror du EØS-avtalen vil være en selvstendig og varig løsning for Norges vedkommende, eller tror du at den vil være et steg på veien til fullt medlemskap?

Selvstendig og varig løsning	1
Steg mot medlemskap	2
(Vet ikke)	3

Sp 74. I 1994 hadde vi som kjent folke-avstemning om Norge burde bli medlem av EU eller ikke. Fikk du selv anledning til å stemme ved folke-avstemningen, - og stemte du i tilfelle for eller imot norsk medlemskap?

Stemte for	1
Stemte mot	2
Stemte ikke	3
Tvil/husker ikke.....	4

Sp 75. .... Forsøk å tenk deg at det hadde vært ny folke-avstemning nå. Ville du da ha stemt for eller imot norsk medlemskap i EU, tror du?

Ville stemt for	1
Ville stemt mot	2
(Vet ikke)	3

Sp 76. **VIS KORT**

Hvilket av svarene på dette kortet ligger nærmest ditt eget?

Ville helt sikkert stemt for	1
Ville sannsynligvis stemt for	2
Ville sannsynligvis stemt mot	3
Ville helt sikkert stemt mot	4
(Vet ikke)	5

Sp 77. .... Uansett hva du mener om norsk medlemsskap i EU, så kan norsk medlemskap være fordelaktig på visse områder og ufordelaktig på andre. Mener du at EU-medlemskap vil være fordelaktig eller ufordelaktig på følgende områder i Norge?

LES OPP	FORDELAKTIG	UFORDELAKTIG	VET IKKE
a) Miljø- og ressurspolitikk	1	2	3
b) Arbeidsmarked- og sysselsettings-politikk	1	2	3
c) Helse- og sosialpolitikk	1	2	3
d) Utenriks- og sikkerhetspolitikk	1	2	3
e) Alkohol- og edruskapspolitikk	1	2	3
f) Bosettingspolitikk	1	2	3
g) Generell økonomisk politikk	1	2	3
h) Kultur	1	2	3
i) Politisk innflytelse	1	2	3

Sp 78. Tror du, eller tror du ikke, at Norge blir medlem av EU i løpet av de neste 10 årene ?

Tror Norge blir medlem	1
Tror ikke Norge blir medlem	2
(Vet ikke)	3

Sp 79.....Sverige ble som kjent medlem av EU i 1995. Mener du Sverige alt i alt har hatt fordel eller ikke av å være medlem av EU??

Fordel	1
Ikke fordel	2
(Vet ikke)	3

BAKGRUNNSDATA

VIS KORT

D1. I politikken snakker man ofte om "venstre siden" og "høyre siden". Hvordan vil du plassere deg selv og ditt syn på denne skalaen?

(VIS KORT. IKKE NEVN NOEN "FORSLAG". HVIS I.O. NØLER, BE HAM/HENNE PRØVE IGJEN.

VENSTRE	HØYRE
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10	

Nekter å svare	1
(Vet ikke)	2

D2. Anser du deg for å være tilhenger av eller sympatiserer du med noe spesielt parti?

HVIS JA: Føler du deg sterkt knyttet til dette partiet, nokså knyttet eller bare sympatiserer du med det?

Ja, sterkt knyttet	1
Nokså knyttet	2
Sympatiserer bare	3
Nei, ikke tilhenger av noe parti	4
(Vet ikke)	5

D4. Hvis det var Stortingsvalg imorgen, - (FØY TIL HVIS RESPONDENTEN ER UNDER 18 ÅR):

Og du var nødt til å stemme), hvilket parti ville du stemme på?

RV	01
SV	02
Arbeiderpartiet	03
Senterpartiet	04
Kristelig Folkeparti	05
Høyre	06
Fremskrittspartiet	07
Venstre	08
Annet parti	09
Ville stemme blankt/"klusse" med stemmeseddelen	10
Ville <u>ikke</u> stemme	11
(Vet ikke)	12
Intet svar	13

D5. Stemte du ved Stortingsvalget i september 1997 - dvs. ved siste Stortingsvalg for vel 2 år siden?

HVIS JA: Hvilket parti stemte du på ved Stortingsvalget i 1997?

RV	01
SV	02
Arbeiderpartiet	03
Senterpartiet	04
Kristelig Folkeparti	05
Høyre	06
Fremskrittspartiet	07
Venstre	08
Annet parti	09
Stemte blankt/"klusset" med stemmeseddelen	10
Stemte <u>ikke</u>	11
Tvil / husker ikke	12
Intet svar	13

D7. Kan du si meg hva på dette kortet som passer best med din nåværende livssituasjon?

(VIS KORT – LES OPP – KUN ETT SVAR)

Gift	1
Gift på ny	2
Ugift, men samboende	3
Ugift, aldri vært samboende	4
Ugift, har vært samboende, men lever nå alene	5

Skilt	6
Separert	7
Enke-/enkemann	8
Annet (SPONTANT)	9
Nekter (SPONTANT)	10

D8. TIL ALLE

Hvor gammel var du da du avsluttet din utdannelse?
HVIS "fremdeles under utdannelse", NOTÉR 00

ALDER: _____

D10. KJØNN

Mann	1
Kvinne	2

D11. ALDER

Hvor gammel er du?

Notér antall år: .....

D12. Hvor mange personer inklusive deg selv, barn og voksne er det i din husstand?

1 person	1
2 personer	2
3 personer	3
4 personer	4
5 personer	5
6 personer	6
7 personer	7
8 personer	8
9 personer eller flere	9

D13. Hvor mange barn under 15 år bor i husstanden?

1 barn	01
--------------	----

2 barn	02
3 barn	03
4 barn	04
5 barn	05
6 barn	06
7 barn	07
8 barn	08
9 barn eller flere	09
Ingen barn	10

D14. TIL ALLE

Har du eller andre i husstanden .....

LES OPP

Farge-TV	01,
Video-opptaker	02,
Video-kamera	03,
Klokkeradio	04,
PC/hjemmecomputer	05,
Fotoapparat	06,
Elektrisk drill	07,
Elektrisk frityrgryte	08,
2 eller flere biler	09,
Hytte/fritidsbolig/sommerhus	10,

D15.a) Hva er din nåværende stilling? AVMERK UNDER a) NEDNFOR

b) HVIS SVAR 1-4 PÅ D15a: Har du hatt lønnet arbeid tidligere? Hva slags stilling hadde du?

a) Nåværende stilling	b) Tidligere stilling
-----------------------------	-----------------------------

IKKE LØNNET ARBEID:

Ansvarlig for vanlig innkjøp og husarbeid, eller uten fast stilling, ikke-arbeidende	01	_____
Student.....	02	_____
Arbeidsledig eller midlertidig uten arbeide.....	03	_____
Pensjonist eller arbeidsudyktig p.g.a. sykdom	04	_____

SELVSTENDIG:

Gårdbruker.....	05	01
Fisker	06	02
Frie yrker (Advokat, lege, revisor, arkitekt ol.).....	07	03
Butikkeier/håndverksmester/Annen selvstendig	08	04
Innehaver av firma, eier/partner av (aksje-)selskap	09	05

LØNNNSMOTTAKER

Ansatt i frie yrker (ansatt lege, advokat, revisor, arkitekt.....).....	10	06
Leder på høyt nivå: direktør eller toppsjef (administrerende direktør, generaldirektør, annen direktør).....	11	07
Leder på mellomnivå: annen leders stilling (avdelingsjef, juniorsjef, lærer, ingeniør)	12	08
Funksjonær, vesentlig kontorarbeid	13	09
Ansatt - ikke kontorarbeid, men reisende (selger, sjåfør)	14	10
Ansatt - ikke kontorarbeid, men i service-yrker (sykehus, restaurant/kafé, politiet, brannvesenet)	15	11
Tilsynsførende, oppsynsmann, inspektør, kontrollør o.l.	16	12
Faglært arbeider.....	17	13
Ufaglært arbeider, servitør.....	18	14
HAR ALDRI HATT LØNNET ARBEID		15

D19. **TIL ALLE**

Er du den.... (LES OPP)

JA   NEI

- a) i husholdningen som er hovedansvarlig for de daglige innkjøpene
og som tar seg av husarbeid o.l.?..... 1 2
- b) i husholdningen som bidrar med størsteparten av den totale
husstands inntekten? 1 2

HVIS "JA" D19b, GÅ TIL D24a

HVIS SVAR 2 PÅ D19b:

21.a) Hva slags yrke/stilling har vedkommende som bidrar mest til den totale husstandsinn tekten?

21.b) **HVIS IKKE HAR LØNNET ARBEID FOR TIDEN (SVAR 1-4 PÅ SPM. D21a)**

Hadde han/hun lønnet arbeid tidligere? Hva var hans/hennes stilling i det siste arbeidsforholdet?

a) Nåværende stilling	b) Tidligere stilling
-----------------------------	-----------------------------

IKKE LØNNET ARBEID:

- Ansvarlig for vanlig innkjøp og husarbeid, eller uten fast stilling,
ikke-arbeidende ..... 01 _____
- Student ..... 02 _____
- Arbeidsledig eller midlertidig uten arbeide ..... 03 _____
- Pensjonist eller arbeidsudyktig p.g.a. sykdom ..... 04 _____

SELVSTENDIG:

- Gårdbruker 05 01
- Fisker 06 02
- Frie yrker (Advokat, Lege, revisor, arkitekt ol.) 07 03
- Butikkeier/håndverksmester/Annen selvstendig 08 04
- Innehaver av firma, eier/partner av (aksje-)selskap 09 05

LØNNNSMOTTAKER

- Ansatt i frie yrker (ansatt lege, advokat, revisor, arkitekt.....) 10 06
- Leder på høyt nivå: direktør eller topsjef (administrerende direktør, generaldirektør, annen direktør) 11 07
- Leder på mellomnivå: annen lederstilling (avdelingsjef, juniorsjef, lærer, ingeniør) 12 08
- Funksjonær, vesentlig kontorarbeid 13 09
- Ansatt - ikke kontorarbeid, men reisende (selger, sjåfør,.....) 14 10
- Ansatt - ikke kontorarbeid, men i service-yrker (sykehushus, restaurant/kafé, politiet, brannvesenet) 15 11
- Tilsynsførende, oppsynsmann, inspektør, kontrollør o.l. 16 12
- Faglært arbeider 17 13
- Ufaglært arbeider, servitør 18 14
- HAR ALDRI HATT LØNNET ARBEID 15

D24.a. Hvilken av følgende boligtyper beskriver best den du bor i?

(VIS KORT – LES OPP – KUN ETT SVAR)

- Enebolig/rekkehus som dere eier selv 1
- Leilighet som dere eier selv 2
- Enebolig/rekkehus som dere leier av en privat eier 3
- Leilighet som dere leier av en privat eier 4
- Enebolig/rekkehus i borettslag 5
- Leilighet i borettslag 6
- Enebolig/rekkehus som dere leier av arbeidsgiver/ kommune o.l. 7
- Leilighet som dere leier av arbeidsgiver/ kommune o.l. 8
- Annet, som hybel o.l. 9

D24.b. Hvor stor er boligflaten i antall kvadratmeter?

Under 50 m2	1
50-99m2.....	2
100-149m2.....	3
150-199m2.....	4
200-249m2.....	5
250-299m2.....	6
300m2 og over	7
Vet ikke	8

D27. TIL ALLE VIS KORT

Vil du beskrive deg selv som.....

Svært religiøs	01
Ganske religiøs	02
Litt religiøs	03
Verken religiøs eller ikke-religiøs.....	04
Litt ikke-religiøs	05
Ganske ikke-religiøs	06
Svært ikke-religiøs	07
Agnostiker	08
Ateist	09
(vet ikke)	10

D29. VIS KORT

Vi vil også gjerne ha noen opplysninger om hus-standens samlede inntekt - for å kunne analysere resultatene for ulike husholdningskategorier. Kan du se litt nærmere på dette inntektskortet - og legg sammen alle lønninger og inntekter til samtlige medlemmer av denne husstanden - pr. måned - alle pensjoner, livrente, trygdedegodtgjørelser, barnebidrag og andre inntekter, f.eks. leieinntekter etc. Naturligvis blir svaret på dette spørsmål - såvel som alle andre - behandlet konfidensielt, og det vil ikke være mulig å koble opplysingene i dette intervju med din husstand. Vennligst nevn bokstaven for den intekts-gruppen som din husstand kommer i - altså BRUTTO inntekt pr. måned, FØR skatt og andre fradrag.

B UNDER KR. 5.000 PR. MÅNED	01
T 5.000 - 7.999 PR. MÅNED.....	02
P 8.000 - 9.999 PR. MÅNED.....	03
F 10.000 - 13.999 PR. MÅNED.....	04
E 14.000 - 16.999 PR. MÅNED.....	05
H 17.000 - 19.999 PR. MÅNED.....	06
L 20.000 - 22.999 PR. MÅNED.....	07
N 23.000 - 25.999 PR. MÅNED.....	08
R 26.000 - 29.999 PR. MÅNED.....	09
M 30.000 - 34.999PR. MÅNED.....	10
S 35.000 - 39.999 PR. MÅNED.....	11
K 40.000 OG OVER.....	12
VIL IKKE SVARE.....	13

D.31a. Hvilke av kildene på dette kortet har din husstand fått inntekt fra de siste 12 månedene?

(VIS KORT – LES OPP – KAN VÆRE FLERE SVAR) AVMERK UNDER 31a.

D31b. Hva var den viktigste inntektskilden for husstanden de siste 12 månedene?

(VIS KORT – LES OPP – KUN ETT SVAR) AVMERK UNDER 31a.

	a. Inntektskilder	b. Viktigste kilde
Arbeide	1,	1
Pensjoner	2,	2
Arbeidsledighetstrygd	3,	3
Syke - / uførhetstrygd	4,	4
Sosial-trygd	5,	5
Penger fra familie	6,	6
Oppsparte midler, investeringer, renter	7,	7
Annet (SPONTANT)	8,	8
Vil ikke svare (SPONTANT)	9,	9
Vet ikke	10,	10

STILL SPM. E3 VEDR. RESPONDENTEN:

E3. Hva er din skoleutdannelse?

Folkeskole 6 år eller kortere 1

Ungdomsskole 7-9 år 2

Realskole/middelskole/gymnas 3

Universitet, høyskole 4

Vil ikke svare 5

E4. Hva er din yrkesutdannelse/etterutdannelse?

Grunnkurs (ved f.eks. Yrkesskole/fagskole

landbrukskole o.l.) 1

Avsluttet yrkesskole (f.eks. Mesterlærer, eksamen fra handelsskole o.l.) 2

Høyere utdannelse av kort varighet (1-2 år) ...3

Høyere utdannelse av noe lengre varighet (2-4 år) 4

Høyere utdannelse av lang varighet (f.eks.

Kandidateksamen fra

universitet eller høyskole) 5

Annet 6

Ingen 7

Vil ikke svare 8

P1. DATO FOR

INTERVJU: _____ / _____ 1999

P2. TIDSPUNKT FOR INTERVJU:

PÅBEGYNT KL:

AVSLUTTET KL:

P3 VARIGHET: _____ MINUTTER

P4. ANTALL PERSONER TILSTEDE UNDER
INTERVJUET (INKL. INTERVJUER):

To (spurte og intervjuer).....1

Tre 2

Fire 3

Fem eller flere 4

P5. SPURTES SAMARBEIDSVILLIGHET:

Svært god 1

Nokså god 2

Middels god 3

Dårlig 4

P6. KOMMUNENS NAVN

Notér:

P7. FYLKE:

P8. POSTNUMMER:

P12. Finnes det telefon i husstanden?

Ja 1

Nei 2

INTERVJUERS NAVN:

FOR KONTORET I ACNielsen Norge AS

Kommune nr.:

--	--	--	--

Urbanisering

--

EUROPAUNDERSØKELSEN
(- Høst 1999 -)

Instruks: Skjemaet skal brukes overfor personer 15 år og eldre som du finner frem til etter egen instruks og startadresse. Husk å føre bortfallsskjema.

Innledning: Goddag, mitt navn er..... (VIS ID-KORT) fra ACNielsen Norge. Kan jeg få snakke med.....?

Vi holder for tiden på med den norske delen av en undersøkelse som gjøres i mange land i Europa - , om holdninger og meninger på forskjellige områder - og ville gjerne få stille deg noen spørsmål.

(HVIS IKKE PASSER NÅ, - AVTAL GJENBESØK.)

1. Er du norsk statsborger? **HVIS JA:** Står du oppført i MANNTALLET - under din nåværende adresse, en annen adresse, eller står du ikke i manntallet i det hele tatt?

JA, NORSK STATSBORGER OG STÅR I MANNTALLET UNDER NÅVÆRENDE ADRESSE 1

JA, NORSK STATSBORGER OG STÅR I MANNTALLET UNDER ANNEN ADRESSE 2

JA, MEN TVIL OM STÅR I MANNTALLET 3

JA, MEN STÅR IKKE I MANNTALLET 4

NEI, JEG ER IKKE NORSK STATSBORGER .....**AVBRYT INTERVJU**

LES OPP: La oss til å begynne med snakke om vitenskap og teknologi.

Sp 2. Jeg skal nå lese opp en del områder hvor ny teknologi stadig utvikles. Kan du for hvert område si meg om du tror det vil forbedre måten vi lever på i de neste 20 årene, eller om det ikke vil få noen virkning, eller om det vil gjøre tingene verre.

LES OPP EN FOR EN:	VIL FORBEDRE	INGEN VIRKNING	GJØRE TING VERRE	VET IKKE
Solenergi	1	2	3	4
Data- og informasjonsteknologi	1	2	3	4
Genteknologi	1	2	3	4
Telekommunikasjon	1	2	3	4
Nye materialer	1	2	3	4
Romforskning	1	2	3	4
Internett	1	2	3	4
Atom energi	1	2	3	4

Sp 3a. Du har nettopp nevnt i hvilken grad du mener forskjellig ny teknologi vil endre måten vi lever på.

Kan du nå vennligst si meg hva du forbinder med eller tenker på når det er snakk om moderne bioteknologi i vid forstand, også inklusiv genteknologi?

NOTÈR SVARENDE NEDENFOR SLIK DE BLIR GITT. ETTER HVERT SVAR MÅ DU PROBE:

Er det noe annet? Noe mer?

- 1.
- 2.
- 3.
- 4.
- 5.

Sp.3b: **LES OPP IGJEN DE SVAR SOM BLE GITT PÅ SP 3A, - OG SPØR FOR HVERT AV DEM:**

Ser du på dette som positivt eller negativt eller har du en nøytral holdning til det?

SVAR NUMMER FRA SP 3a:	Positivt	Negativt	Nøytral	Vet ikke
1	1	2	3	4
2	1	2	3	4
3	1	2	3	4
4	1	2	3	4
5	1	2	3	4

6. La oss nå snakke om bruken av moderne bioteknologi i matproduksjonen, for eksempel for og gi høyere protein innhold, lengre holdbarhet eller forandre smak. Fra nå av vil jeg omtale dette som genmodifisert mat. Vennligst si meg om du er helt enig, ganske enig, hverken enig eller uenig, ganske uenig eller helt uenig i følgende påstander. (**VIS KORT**)

LES TOPP, BUNN, TOPP ANNENHVER GANG	Helt enig	Ganske enig	Hverken eller	Ganske uenig	Helt uenig	Vet ikke
1) Genmodifisert mat vil medføre fordeler for mange mennesker	1	2	3	4	5	6
2) Avgjørelsen om genmodifisert mat er så kompleks at en offentlig debatt ville være og kaste bort tiden	1	2	3	4	5	6
3) Genmodifisert mat truer naturens orden	1	2	3	4	5	6
4) Hvis flertallet av folket var for genmodifisert mat burde det bli tillatt	1	2	3	4	5	6
5) Genmodifisert mat er ganske enkelt ikke nødvendig.	1	2	3	4	5	6
6) Risikoene ved genmodifisert mat er akseptable	1	2	3	4	5	6
7) Uansett risiko ved genmodifisert mat, kan man unngå dem hvis man virkelig vil	1	2	3	4	5	6
8) Selv om genmodifisert mat medfører noen fordeler er det fundamentalt unaturlig	1	2	3	4	5	6
9) Hvis noe gikk galt med genmodifisert mat ville det være en verdens-omspennende katastrofe	1	2	3	4	5	6
10) Jeg frykter ideen om genmodifisert mat	1	2	3	4	5	6
11) Genmodifisert mat utgjør ingen trussel for kommende generasjoner	1	2	3	4	5	6
12) Av alle trusselene vi står ovenfor i dag er genmodifisert mat en av de mindre	1	2	3	4	5	6
13) Selv om det betyr at vi mister noen av fordelene bør genmodifisert mat innføres mer gradvis	1	2	3	4	5	6

Sp. 7. For hvert av de følgende utsagn, vennligst si meg om du stort sett er enig eller stort sett uenig.

LES TOPP, BUNN, TOPP ANNENHVER GANG	Stort sett enig	Stort sett uenig	Vet ikke
1) Jeg ville ha kjøpt genmodifisert frukt hvis smaken var bedre	1	2	3
2) Jeg ville betale mere for mat som ikke er gen-modifisert	1	2	3
3) Jeg ville skrevet under på en kampanje mot bioteknologi	1	2	3
4) Jeg ville være forberedt til å delta i en offentlig diskusjon eller høring om bioteknologi	1	2	3
5) Jeg vil ta meg tid til å lese artikler eller se TV program om fordelar og ulemper med utviklingen innen bioteknologi	1	2	3
6) Jeg føler meg godt nok informert om bioteknologi	1	2	3
7) Jeg ville vært villig til å kjøpe matolje som inneholdt en liten del gen-modifisert soya	1	2	3
8) Hadde de klart å fjærne alle spor av genmodifikasjon i gen-modifisert sukkerrør, hadde jeg gladelig spist sukkeret	1	2	3
9) Jeg ville vært villig til å spise egg fra høner foret med gen-modifisert korn	1	2	3

70. SHOW CARD

- a) Would you say that you are very satisfied, somewhat satisfied, somewhat dissatisfied or very dissatisfied about how the democracy works in Norway? Are you.....**READ OUT**
 b) And what about how the democracy works in the EU? Are you.....**READ OUT**

	VERY SATISFIED	SOMEWHAT SATISFIED	SOMEWHAT DIS- SATISFIED	VERY DIS- SATISFIED	DON'T KNOW	(Column)
a) in Norway	1.....	2.....	3.....	4.....	5.....	(664)
b) in the EU.....	1.....	2.....	3.....	4.....	5.....	(665)

71. SHOW CARD

Approximately how often .....

- a) do you watch the news on television?
 b) do you read the news in newspapers?
 c) do you listen to the news on the radio?

	EVERY DAY	SEVERAL TIMES A WEEK	1-2 TIMES A WEEK	MORE SELDOM	NEVER	DOUBT/ DON'T KNOW
a) News on TV	1.....	2.....	3.....	4.....	5.....	6..... (666)
b) News in newspapers	1.....	2.....	3.....	4.....	5.....	6..... (667)
c) News on the radio.....	1.....	2.....	3.....	4.....	5.....	6..... (668)

72.

Now, I few questions about Norway and EU. As known, Norway has, along with the other EFTA-countries entered into the EES-agreement with EU. Do you think that this EES-agreement will be a good thing or a bad thing for Norway?

COLUMN
(669)

A GOOD THING	1
A BAD THING	2
BOTH GOOD AND BAD	3
(DON'T KNOW)	4

73.

Do you think that the EES-agreement will represent an independent and durable solution for Norway, or do you think it will be a step on the road towards full membership?

(670)

INDEPENDENT AND DURABLE SOLUTION	1
STEP ON THE ROAD TO MEMBERSHIP	2
(DON'T KNOW)	3

74.

November 28. we had the referendum whether Norway should become a member of the EU or not. Did you yourself vote at this referendum, - and did you in that case vote for or against Norwegian membership?

(671)

VOTED FOR	1
VOTED AGAINST	2
DID NOT VOTE.....	3

75.

Try to imagine that we had a new referendum at this moment. Do you think you would be voting for or against Norwegian membership in EU?

(672)

FOR	1
AGAINST	2
(DON'T KNOW)	3

76. SHOW CARD

Which alternative statement on this card comes closest to your own views?

(673)

WOULD DEFENITELY VOTE FOR	1
WOULD PROBABLY VOTE FOR	2
WOULD PROBABLY VOTE AGAINST	3
WOULD DEFENITELY VOTE AGAINST	4
(DON'T KNOW)	5

77. ASK ALL

Regardless your own opinion on Norway's EU membership, there will be areas of advantages and disadvantages in connection with a Norwegian membership. In your opinion, - would a EU-membership be an advantage or a disadvantage for the following areas in Norway.....

READ OUT DIS-
ONE BY ONE: ADVAN- ADVAN DON'T
TAGE TAGE KNOW

a) ENVIRONMENT & RESOURCES	1	2	3 (674)
b) LABOUR & EMPLOYMENT	1	2	3 (675)
c) HEALTH AND SOCIAL SECURITY	1	2	3 (676)
d) FOREIGN & SECURITY AFFAIRS	1	2	3 (677)
e) ALCOHOL & DRUGS	1	2	3 (678)
f) STRUCTURE OF SETTLEMENT/ DISTRICT POLICY	1	2	3 (679)
g) GENERELL ECONOMY	1	2	3 (680)
h) CULTURE	1	2	3 (681)
i) POLITICAL INFLUENCE	1	2	3 (682)

78.

Do you - or don't you believe that Norway will become a member of EU within year 2005?

(683)

DO BELIEVE	1
DO NOT BELIEVE	2
(DON'T KNOW)	3

79.

Sweden became a member of the European Union January 1. this year. Takeing everything into consideration, do you think that Sweden will benefit or not from being a member of the European Union?

(684)

BENEFIT	1
NOT BENEFIT.....	2
(DON'T KNOW)	3

D2. Do you consider yourself to be close to any particular party?

IF YES: Do you feel yourself to be very close to this party, fairly close or merely a sympathiser?

(Column)
(685)

Very close	1
Fairly close	2
Merely a sympathiser	3
Close to no particular party	4
(Don't know)	5

D4. If there were a general election tomorrow, - (**SAY IF CONTACT UNDER 18 YEARS:** and you had a vote)
Which party would you vote for?

(686-687)

RV	01
SV	02
Arbeiderpartiet	03
Senterpartiet	04
Kristelig Folkeparti	05
Høyre	06
Fremskrittspartiet	07
Venstre	08
Other party	09
Would vote blank/would spoil your vote	10
Would not vote	11
(Don't know)	12
No answer	13

D5. Which party did you vote for in September 1997 – i.e. the last general election, 2 years ago?

(688-689)

RV	01
SV	02
Arbeiderpartiet	03
Senterpartiet	04
Kristelig Folkeparti	05
Høyre	06
Fremskrittspartiet	07
Venstre	08
Other party	09
Voted blank/spoiled your vote	10
Did not vote	11
(Don't know)	12
No answer	13

EXTRA DEMOGRAPHY IN NORWAY:

E3. What is your education?

(Column)
(690)

Primary school 6 years or less	1
Junior secondary school 7-9 år	2

High school/grammar school	3
University, college	4
(Denial).....	5

E4. What is your professional education/further education?

(691)

Basic course (ex. Technological/agriculture)	1
Ended technical college/commercial school.....	2
Higher education of short duration (1-2 years).....	3
Higher education of longer duration (3-4 years)	4
Higher education of long duration (candidate degree) ...	5
Other	6
None.....	7
(Denial).....	8